

Spolupráca univerzity a praxe – potreba či nevyhnutnosť?

Jozef Majerčák¹ Ján Žačko²

ÚVOD

Fakulta Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline vychováva absolventov pre potreby praxe v rôznych študijných odboroch a študijných programoch. Každoročne opúšťa našu fakultu vo všetkých študijných programoch spolu približne 1000 študentov bakalárskeho a inžinierskeho štúdia. Bližšie informácie, aké študijné programy realizujeme na našej fakulte je možné vidieť v nasledujúcej tabuľke 1.

FORMY A OBLASTI SPOLUPRÁCE V SÚČASNOSTI S PRAXOU

Uvedomujúc si nevyhnutnú potrebu spolupráce školy, teórie s potrebami a požiadavkami praxe, našartovali sme na Katedre železničnej dopravy nové formy spolupráce s významnými predstaviteľmi podnikov podnikajúcich v tomto segmente, v ktorom vychovávame aj našich absolventov. Táto forma spolupráce zavŕšená podpismi Zmlúv sa vytvárala niekoľko rokov, ale dnes môžeme konštatovať, že so spoločnosťou Železnicami Slovenskej republiky bola podpísaná zmluva v máji 2010 a so spoločnosťou Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. v januári 2012. Podobne sme v konečnom štádiu doladovania vzájomných podmienok spolupráce aj so spoločnosťou Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s.

V čom vidíme výhody takto vzájomne formulovaných podmienok spolupráce? Dôvodov je niekoľko. Všetky zmluvy sú formulované ako zmluvy o spolupráci vo vedecko-výskumnej činnosti, rozvoji a vzdelávaní. Za ťažiskové oblasti spolupráce obidve spoločnosti presadzovali snahu o získavanie kvalitatívne pripravených absolventov pre potreby svojej praxe a nám to účinne pomáha práve v oblasti zvyšovania kvality vzdelávacieho procesu, zvyšovania kvality a adaptability absolventov školy pri ich umiestňovaní na trhu práce, ktorú v súlade s našimi akreditačnými požiadavkami bakalárskeho aj inžinierskeho štúdia študijného programu železničná doprava napomáha pri spoločnom postupe pri zabezpečovaní vzdelávania a prepojenia teórie a praxe, ako aj pri realizovaní odborných aktivít.

Oblasť spolupráce sme rozšírili nie len pre oblasť vzdelávania študentov ale aj pedagógov, pôsobiacich na katedre v rámci odborných stáží na pracoviskách týchto spoločností. Keďže došlo ku generačnej výmene pedagógov, je nanajvýš žiaduce spojiť aj u týchto odborníkov teóriu s praktickými znalosťami podľa svojich špecifických zameraní. Realizáciou odborných exkurzií na špecializované pracoviská študentom môžeme detailne ukázať čaro a zmysel práce ľudí pracujúcich v podmienkach železnice na rôznych riadiacich a výkonných zložkách spoločnosti. Táto spolupráca je navyše podporená aj získaním najlepších skúseností od odborníkov z praxe vo forme výberových prednášok, spolupráce pri písaní študijnej literatúry a v neposladenom rade aj poskytovaní didaktických - učebných pomôcok, ktoré bežne používajú tieto spoločnosti v procese riadenia. Spolupráca v oblasti realizácie rekvalifikačných kurzov, konzultácií, seminárov a iných odborných akcií je realitou našej spolupráce - akcie medzinárodných vedeckých a odborných konferencií, garancie akcií na týchto fórach sa stali otázkou prestíže našej fakulty, katedry a zástupcov praxe. Spolupráca v oblasti tvorby koncepčných materiálov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov, riešenie

¹ Prof. Ing. Jozef Majerčák, PhD. Vedúci Katedry železničnej dopravy, FPEDAS, Žilinská univerzita v Žiline, Jozef.majercak@fpedas.uniza.sk, 041/513 3400

² Ing. Ján Žačko, námestník generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje, ŽSR, Bratislava,

vedecko-výskumných úloh a úloh technického rozvoja sú taktiež predmetom vzájomnej spolupráce deklarovanej v zmluvách.

Za zvlášť potešiteľne môžeme konštatovať, že sa podarilo zabezpečiť účasť významných odborníkov z praxe pri štátnych skúškach v jednotlivých študijných programoch. Poskytovanie tém na riešenie diplomových, bakalárskych prác sa stalo tradíciou, spolu s poskytovaním odborného vedenia pri ich riešení a recenzovaní, čo garantuje najvyššiu možnú odbornosť v tejto oblasti.

Z našej strany sme mohli v rámci vybudovaných našich laboratórnych priestorov poskytnúť recipročne dopravné laboratórium na výučbu zamestnancov železníc v priestoroch katedry. Keďže sa jedná o model koľajiska s dĺžkou 100m s príslušnými oznamovacími a zabezpečovacími zariadeniami, je to veľmi dobrý a praktický simulačný nástroj aj s vizuálizáciou vlakovej dráhy pre účastníkov vzdelávania, ale aj pre našich študentov v rámci vzdelávacieho procesu. V prevádzke na tomto koľajisku máme všetky bežne používané zabezpečovacie zariadenia v súčasnosti používané v praxi na železnici, môžu preto frekventanti kurzov Strediska vzdelávania ŽSR na tomto modeli dovedy overovať spôsoby riadenia, dokiaľ to nepoznajú dokonale, bez rizika poškodenia tratí či nehody v reálnej prevádzke. Najlepšie o komplexnosti vybavenia laboratória potvrdzujú obrázky z priestorov, ktoré si môžete pozrieť na adrese:

http://fpedas.utc.sk/~kzd/index.php?option=com_frontpage&Itemid=47

Ilustračná fotografia z dopravného laboratória:

ČO PRIPRAVUJEME DO BUDÚCNOSTI?

V budúcnosti predpokladáme, že naša spolupráca sa bude rozširovať aj do netradičných foriem spolupráce. Máme pripravené spoločne „transport day“, kde chceme prezentovať železniciu ako modernú spoločnosť s možnosťou rastu, inovácie a progresu a s možnosťou zamestnania odborníkov príslušne vzdelaných pre potreby praxe. Pripravujeme ocenenia najlepších študentov cenami vedenia spoločnosti a vedenia fakulty, kde osvedčená forma spolupráce formou absolventských stáží sa nám osvedčila už v minulosti. Aby sme dokázali vzdelávať aj na najnovšej technike aplikovanej v súčasnej železničiarkej praxi,

pripravili sme projekt na modernizáciu dopravnej infraštruktúry v laboratóriu a požiadali sme o štrukturálne fondy na modernizáciu tohto dopravného laboratória na najmodernejšiu technológiu riadenia vlakovej dopravy tak, ako to je v súčasnosti na modernizovaných koridorových tratiach Slovenska.

Pre skvalitnenie našich študijných programov očakávame ešte užšiu spoluprácu práve pri akceptovaní požiadaviek praxe, čo vyžaduje potenciálny zamestnávateľ a čo môžeme ponúknuť mi ako vzdelávacia organizácia. Toto spojenie vedeckého a praktického by malo zatriktívniť naše študijne programy v železničnej doprave a predpokladáme ešte užšie spojenie školy a praxe.

Sme presvedčení, že len takéto spojenie môže priniesť vyššiu úroveň kvality našej práce a splnenie požiadaviek, ktoré žiada prax. Táto spolupráca iste prinesie aj úžitok zamestnávateľovi, ktorý dostane zamestnanca, ktorý je pripravený viac ako doteraz práve jeho požiadavkám.

Určite nebudú naši absolventi „vedieť“ všetko čo požaduje zamestnávateľ, ale táto forma úzkej spolupráce vytvára všetky predpoklady na to, aby sme vedeli presnejšie a komplexnejšie pripraviť absolventa ako budúceho zamestnanca pre jeho praktické uplatnenie v praxi.

UPLATNENIE NAŠICH ABSOLVENTOV V PRAXI

V nasledujúcej tabuľke 1 a tabuľke 2 uvádzame štatistiky nezamestnaných absolventov z našich študijných programov k 31.12.2011 a k 31.12.2010 evidovaných na úradoch práce. Ide o uchádzačov o zamestnanie bez ohľadu na to, v ktorom roku ukončili štúdium. Je zrejmé, že uplatnenie našich absolventov nezaťažuje evidenciu nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie, ktorí ukončili naše štúdium v študijnom programe železničnej dopravy.

V roku 2010 úspešne ukončilo štúdium na našej fakulte Prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov v jednotlivých študijných programoch spolu 724 bakalárov a inžinierov v dennej forme štúdia a 267 absolventov v externej forme štúdia.

V roku 2011 to bolo spolu 757 absolventov v dennej forme štúdia a 235 v externej forme štúdia.

Na katedre železničnej dopravy úspešne ukončilo štúdium v študijnom programe železničná doprava v roku 2010 spolu 52 bakalárov v dennej forme štúdia a 39 v externej forme štúdia. V druhom stupni vysokoškolského štúdia to bolo 29 inžinierov v dennej a 12 inžinierov v externej forme štúdia.

V roku 2011 to bolo 47 bakalárov v dennej forme a 18 v externej forme štúdia a v inžinierskom stupni to bolo 23 absolventov v dennej a 9 v externej forme štúdia. Je potešiteľné, že ani jeden náš absolvent nie je v súčasnosti evidovaný na úrade práce.

Tabuľka 1 Uplatnenie absolventov v praxi – evidencia uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce rok 2010

Študijný program	V evidencii k 31.12.2010		
	Bakalárske štúdium	Inžinierske štúdium	Doktorandské štúdium
Cestná doprava	2	0	x
Dopravné inžinierstvo	x	2	x
Železničná doprava	0	3	x
Letecká doprava	0	0	x
Vodná doprava	0	1	x
Profesionálny pilot	0	x	x
Dopravná technika a technológia	x	x	0
Poštové technológie	x	x	0
Poštové inžinierstvo	x	20	x
Poštové technológie a služby	2	x	x
Zasielateľstvo a logistika	0	5	x
Dopravné služby	x	x	0
Ekonomika a manažment podniku	2	6	0
Ekonomika dopravy, spojov a služieb	x	x	0
Elektronický obchod a manažment	0	7	x
Spolu	6	44	0

Tabuľka 2 Uplatnenie absolventov v praxi – evidencia uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce rok 2011

Študijný program	V evidencii k 31.12.2011		
	Bakalárske štúdium	Inžinierske štúdium	Doktorandské štúdium
Cestná doprava	1	2	x
Dopravné inžinierstvo	x	1	x
Železničná doprava	0	0	x
Letecká doprava	0	3	x
Vodná doprava	0	1	x
Profesionálny pilot	0	x	x
Dopravná technika a technológia	x	x	0
Poštové technológie	x	x	0
Poštové inžinierstvo	x	7	x
Poštové technológie a služby	0	x	x
Zasielateľstvo a logistika	0	4	x
Dopravné služby	x	x	0
Ekonomika a manažment podniku	1	9	0
Ekonomika dopravy, spojov a služieb	x	x	0
Elektronický obchod a manažment	0	2	x
Spolu	2	29	0

ZÁVER

Na zabezpečenie kvalitného vzdelávania v podmienkach nášho vysokého školstva je zrejme prepojenie praxe a školy nevyhnutnosťou, zvlášť v takom dynamickom odvetví, akým je železničná doprava. Preto sme aj z našej strany, školy, pripravený neustále zlepšovať vyučovací proces a cielene pripravovať absolventov pre prax a nie pre úrady práce. Je to cesta náročná, zrejme aj dlhodobá, ale ak chceme vychovávať kvalitných odborníkov pre prax, inej cesty nevidíme.

Príspevok vznikol za podpory projektov:

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ „Systematizácia transferu pokrokových technológií a poznatkov medzi priemyselnou sférou a univerzitným prostredím. ITMS 26112030004“

Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Národného projektu: Národná sústava povolání v Slovenskej republike(NSP), NFP 27130130022 a NFP 27110130006. Sektorová rada pre dopravu, logistiku, poštové služby.
www.esf.gov.sk, www.trexima.sk

 **LOGISTICKÝ
MONITOR**

Internetové noviny pre rozvoj
logistiky na Slovensku.

ISSN: 1336-5851